

Tyresö kommun
Kommunstyrelseförvaltningen
Sofia Eneborg
Strategisk trafikplanerare
sofia.eneborg@tyreso.se

YTTRANDE
2020-08-19
1 (4)
KSM2020-631.509

Hållbarhetsutskottet

Yttrande över Remiss för Sjötrafikutredning del 1

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till hållbarhetsutskottet för beslut i kommunstyrelsen

- Kommunstyrelseförvaltningens yttrande antas som kommunstyrelsens svar på remissen av Sjötrafikutredningen del 1 från trafikförvaltningen, Region Stockholm.

Kommunstyrelseförvaltningen

Stefan Hollmark
Kommundirektör

Sara Kopparberg
Chef samhällsbyggnadskontoret

Sammanfattning

Trafikförvaltningen har i sin remiss för Sjötrafikutredning del 1 redovisat två olika alternativ till utformning av sjötrafiken med planeringsår 2025 och framåtblick. Tyresö kommun förordar, liksom trafikförvaltningen vid Region Stockholm, alternativ 2 ur ett hållbarhetsperspektiv.

Oavsett vilket alternativ som väljs vill Tyresö kommun betona vikten av en kraftigt utökad och förbättrad sjötrafik till och från Trinntorp. Trinntorp i Tyresö är en portal till den södra delen av Stockholm Skärgård. Det är av största vikt att sjötrafiken till Trinntorp utvecklas och att en samordning med SL:s busstrafik till Trinntorp fungerar väl i framtiden, för att stödja konceptet ”hela resan”. Detta för att möjliggöra attraktiva rekreationsresor till skärgården för alla Tyresöbor samt för våra besökare.

Beskrivning av ärendet

Sjötrafiken är en del i kollektivtrafiksystemet och trafikförvaltningen har på uppdrag av Regionfullmäktige i Stockholm genomfört en utredning på hur Stockholmsregionens sjötrafik ska utformas för framtiden då tonnaget ska upphandlas, preliminärt 2023. En fördjupad sjötrafikutredning del 2 planeras genomföras, med start hösten 2020.

Sjötrafikutredningen visar på två olika alternativ till utformning av sjötrafiken med planeringsår 2025 och framåtblick. I båda alternativen redovisas nya linjer för pendlingstrafik i Mälaren och från centrala Stockholm mot Vaxholm och Norra Värmdö. Tyresö omfattas inte av nya pendlingslinjer för båttrafik i något av alternativen.

Alternativ 1.

För skärgårdstrafiken innebär detta alternativ inga stora trafikförändringar jämfört med nuläget. Sjötrafiken kommer under vinterhalvåret vara koncentrerad mellan replipunkter och kärnöar med mellanliggande och omkringliggande öar för att under sommarhalvåret koncentreras mer på att utgå från centrala Stockholm för resor mot kärnöar med mellanliggande och omkringliggande öar. Trafiken planeras fortsatt samverka med SL-trafiken.

Alternativ 2

I detta alternativ stärks trafiken upp på helårsbasis med ett utökat turutbud samt längre trafikdygn mellan kärnöar och replipunkter samt även andra öar med behov av trafik. Likaså betyder det att kopplingen till landkollektivtrafiken vid replipunkter och övriga bytespunkter utvecklas i samma takt. Den så kallade direkttrafiken från Stockholm till mellan- och ytterskärgården med fartyg minskas i syfte för att kunna stärka upp sjötrafiken längre ut i skärgården. Resor till skärgården kommer att behöva utföras i större utsträckning med att nyttja landkollektivtrafiken till befintliga och nya bytespunkter längre ut i kollektivtrafiksystemet.

För att kunna åstadkomma detta behövs det tydligare koppling mellan den landbaserade kollektivtrafiken och sjötrafiken så att hela resan fungerar smidigt för resenärerna. Detta inkluderar även att skärgårdstrafiken, vilken bedrivs under tjänstevarumärket Waxholmsbolaget, omfattas av samma taxesytem som den land- och delvis sjöburna kollektivtrafiken, vilken idag bedrivs under tjänstevarumärket SL.

Det redovisas inte i detta skede var linjetrafiken till skärgården har sin utgångspunkt annat än att bytespunkt mellan kollektivtrafik kan komma att flyttas från centrala Stockholm mot bytespunkter längre ut i trafiksystemet.

Måluppfyllelse

Sammanlagt visas tydligt att alternativ två leder till ökad måluppfyllelse av effektmål än alternativ ett. Alternativ två medför behov av att mindre fartyg utför trafiken i skärgården, vilket bedöms öka fartygens belägningsgrad året runt. Mindre fartyg och en uppskattad högre belägningsgrad medför att varje resa blir mer resurseffektiv/energieffektiv per resenär. I alternativ två nyttjas även kollektivtrafiksystemet som helhet i högre grad än idag. Ett större nyttjande av befintligt kollektivtrafiksystem medför minskad parallellkörning och en högre resurs/energieffektivitet, vilket medför positiva effekter för ekonomi och miljö.

Tyresö kommuns synpunkter

Tyresö kommun ser likt trafikförvaltningen ingen potential för pendlingsbåtstrafik till eller från Tyresö, sjötrafiken som trafikerar Tyresö ska

fortsatt ses som rekreationsresor. Detta då nuvarande och framtida målpunkter med arbetsplatser som går att nå med båt till Tyresö innebära alltför tidskrävande resor.

Ur ett hållbarhetsperspektiv förespråkar kommunstyrelseförvaltningen att alternativ två ska väljas.

Det är av största vikt att de rekommendationer som presenteras för fortsatt dialog med kommuner och berörda väghållare genomförs. Det måste vara tydligt vem som står för vilka investeringar för att klara ökad belastning speciellt för alternativ två där utveckling av replipunkter ingår, och avtal behöver upprättas. Även fortsatt dialog med näringslivet samt med permanentboende och deltidsboende i skärgården är mycket viktig.

I och med att trafiken till och från Trinntorp inte redovisas förutsätter kommunen att Trinntorp fortsatt ska trafikeras med säsonganpassad sjötrafik för fritidsresor oavsett vilket alternativ som väljs. Skärgårdskommunen Tyresö vill se en kraftigt utökad och förbättrad sjötrafik från Trinntorp för att möjliggöra attraktiva rekreationsresor till skärgården för alla Tyresöbor. För oss är denna kollektivtrafik viktig då det är det enda sättet att nå skärgården på ett enkelt sätt då bussar passerar hållplatsen. Trinntorp utgör den närmsta möjligheten för boende i Tyresö och stora delar av grannkommunerna att få tillgång till den fantastiska resurs som skärgården utgör och är därmed en viktig förutsättning för attraktivitet och folkhälsa för denna del av länet.

Trinntorp är utpekad som mötesplats som även fungerar som en tydlig port för Tyresö mot resten av den södra skärgården i kommunens översiktsplan, Tyresö 2035. I området vid Trinntorp beskriver även översiktsplanen att utformning av skärgårdsbryggan och badet utvecklas så att detta håller hög standard gestaltningsmässigt och blir en mötesplats för alla. Även gästbryggan och service för båtgäster utvecklas. En ny mötesplats för Brevik skapas. Här finns utrymme för nya bostäder i mindre förtätningar längs Tegelbruksvägen och runt om på de fastigheter som ligger närmast. I och med den utvecklingen som är utpekad i översiktsplanen är det viktigt för kommunen att sjökollektivtrafik utvecklas på denna plats.

För Trinntorp är det fortsatt viktigt att säkerställa att båtar och kollektivtrafik har samordnade avgångstider. Detta är i sammanhanget viktigt för att tillgängliggöra skärgården för en större andel av befolkningen och bidra till ett hållbart resande. Med fördel kan anslutningsbussar under sommarsäsong trafikera Stockholm city och Trinntorp för att på ett enkelt sätt nå bryggan från regionens kärna och som trafikerar Tyresö. Hela resan med kollektivtrafik är särskilt viktig att beakta för att minska belastning i vägnätet av personbilstrafik till Trinntorp som är kopplat till störningar för boende längs vägen.